

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 36 Fylke: Aust-Agder.
 Tilleggsspørsmålnr. Herad: Østre Moland
 Emne: Helsing; Fakter, Atferd. Bygdelag: " "
 Oppskr. av: Jens Brækka. Gard: østre Brækka
 (adresse): østre Moland, Arendall. G.nr. 2 Br.nr. 6.

- A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Egen erfaring.
 B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

- Sp. 1. " Ja " ved aa bøie hodet lit. " Nei " ved aa ris-
te paa hodet.
 Sp. 2. Helt ukjendte folk. som mødes helses ikke paa
hverandre.
 " 3. Den yngste skal helse først naar 2 mødes.
 " 4. Ved et tilfeldig møte blev der kun lettet paa
natten og sagt " Godag " .
 " 5. Var det presten eller en anden øvr. ~~inde~~sperson
blev hatten tat av og den blev holdt i
haanden, naar en samtale fandt sted. Bygdefolk
 " 6. et seg imellem lettet paa natten, men lod den
vere paa hodet, naar de talte sammen.
 " 6. Det var for at vise sin ærbødighed.
 " 7. Nei., Der var ingen forskjel.
 " 8. Naar de kom til et hus, som ikke var nermeste
nabohus, naandhilste de paa alle i huset
Barna ogsaa.
 " 9. Ja. Men det var naar en mand havde gjort sin
nabo eller en anden mand en velgjerning.
 " 10. Nei. Kun naar de stod paa kirkebakken og der
blev ringet sammen lettet de paa natten,
En saamand gik barnhodet. Kvinder/gjorde sjelden
det arbeide. Ved ikke om hun tok av tørklæde.
 " 11. De tog av seg hatten naar de mødte et brudedefølge
eller et ligferdsfølge. Og havde de selv hest
og vogn stoppet de op.
 " 12. Har ikke hørt det omtalt.
 " 13. Gomoren fra kl. 5-7. (Mørn ikke brukt)
Godag " " 7-18 (Gomiddag ikke brukt)
Gokveld " " 18-21 (Goaften ikke brukt)
Gonatt efter 21.
 " 14. Ja. All helsning som ikke var ret blev holdt for
Fjøllet
 " 15. Svaret var almindeli " Godag mand-Økseskaft"
 " 16. De var mere nøie med det før. Nu er der en del
som sier " Godag " døgnet rundt.
 " 17. Gamle folk hørte jeg før 60 aar siden sige
 XXXX8. " Signe maden - Signe arbeidet "
 " 18. Nei.. De svarede " Tak for det " .
 " 19. Naar en gjest naandhilste gjesten paa tunet og
gjesten saa kom ind i stuen naandhilste han
alle som der inde var.
 " 20. Vilde gjesten tale men busfaren alene viste
busfaren de andre ud i et andet rum.

- Sp. 21. Ja.
- " 22. " Versaa go kom inn". Gjesten haandhilste paa alle i stuen
- " 23. " Naar den fremmede havde hilset blev en stol sadt frem og husfaren eller husmoren bad ham sette seg.
- " 24. Den fremmede tog hatten av, da han kom ind.
- " 25. Alt kom an paa hvem den fremmede var endten de var folk
- " 26. eller fant. Ingen regel for det.
- " 27. Naar den fremmede havde sagt hvem han var blev han hilset paa vanlig maade.
- XXXX. " 28. Nei. Men ~~sitte~~ ble stolen tørket ren efter at den ukjendte gjest var reist.-
- " 29. De blev av husfaren hilset velkommen ude paa tunet og der efter buden ind i førstuen for at ta av seg tøiet.
- " 30. De tog hverandre i haanden og sagde " Farvel" eller " Lev Vell" Og " Tak for oss".
- " 31. A. "Farvel og lykke paa reisen"
B. "Et evig langt farvel"
- " 32. Nei, ingen gjorde det. undtagen forelsket par og gifte.
- " 33. Det var kun kvinder som kyste sine børn. Mødrene formante sin børn til ikke aa la seg kysse av andre. Det kom av at her paa Skagerakkysten var der i første halvdel av 1800 tallet ofte tilfælder av "Syfællis" erhvervet av sjømend i udlandet.
- " 34. Nei. Sp. 35 - 36 -37. Ikke i bruk her.
- " 38. "Gi naa Besta ein "Nuss"
- " 39. Ja. Det heder " Aa bytte nase"
- " 40. Det var helst foreldrene og onkler og tanter som gjorde det.
- " 41-42-43. Det var kun mellem foreldre og barn. Serskildt navn var " Aa Kjæle"
- " 44. Naar et ektepar eller søskende havde veret "Til Alters" tog de hverandre i haand naar de kom hjem og sagde " Til lykke og salighed"
- " 45. XXXX "Glædelig jul". "Godt nyttaar" "Glædelig fest" ellers var det ved andre anledninger" Til lykke" .
- " 46. " Beklager" - " Det var sørgelig" .
- qZZZZZ
- " 47. Kun ved aa sige " Tak for det"
- z" 48. Ved gravferd var det kun presten eller kløkkeren som talt.
- " 49. Ved aa "Riste paa hovedet"
- " 50. "Du" til alle kjendninger. Til fremmede " De"
- " 50. I omtale er det " Han" eller " Ho"
I tiltale er det " Du" eller " De".